

1830

ONS JUBELJAAR

1930

Een Eeuw geleden werd de Laterdaagsche Kerk gesticht

1 JUNI 1930

No. 11

35e JAARGANG

DE STER

HALF-MAANDELIJKSCH TIJDSCHRIFT
VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

— OPGERICHT IN 1896 —

Uwe zon zal niet meer ondergaan, en uwe maan zal haar licht niet intrekken: want de Heere zal u tot een eeuwig licht wezen, en de dagen uwer treuring zullen een einde nemen. Jesaja 60 : 20.

EEN JUNIDAG.

Het voorjaar is koud en achterlijk geweest, maar thans blijven de wolken dagen achtereen weg, zoodat de zonnestrallen de aarde kunnen verwarmen en knop en bloesem uit hun winterslaap wekken. Ik heb de rumoerige stadsstraten met hun rook en vuil en roezemoezige menschenmassa verlaten en ga de stille weilanden in en zet mij in het gras neer. De hagedoorn staat in bloei en bezwangert de zomerlucht met den zoeten en aangenamen geur harer bloesems. De vogels kwinkeleeren in boom en struik. Een groenfluweelen grastapijt bedekt de aarde, hier en daar verbroken door een huis, een hoogen schoorsteen, een groepje boomen, een haag, een muur, een slingerpad dat witglinstert in de zon. Aan mijn voeten gluren madeliefjes naar den blauwen hemel. In de verte hangt een waas, maar van den hemel stroomt het zonnelicht en geeft warmte aan de balsemachtige lucht en de groene heuvelglooiing.

Nadat ik wat uitgerust ben en de schoonheid van het schouwspel op mij heb laten inwerken, open ik mijn boek en lees:..... „Dit is het licht van Christus. Hij is eveneens in de zon, en is het licht der zon, en de macht waardoor zij werd gemaakt.

„Hij is eveneens in de maan, en is het licht der maan, en de macht waardoor zij werd gemaakt.

„En eveneens de aarde en de macht daarvan: de aarde waarop gij staat.

„En het licht dat nu schijnt, dat u licht geeft, is van Hem die uwe oogen verlicht, dat hetzelfde licht is hetwelk uw verstand bezielt;

„Welk licht uit de tegenwoordigheid Gods voortgaat de onmetelijke ruimte te vervullen.

„Het licht hetwelk in alle dingen is; hetwelk alle dingen het leven geeft; hetwelk de wet is waardoor alle dingen bestuurd worden; de macht van God, die op Zijnen troon zit, die in den boezem der eeuwigheid is, die in het midden aller dingen is.”

Ik sluit mijn boek. God is dus licht zoowel als liefde. Ik weet dat al dit mooie om mijn heen: het gras, de bloemen, de balsenlucht niets anders zijn dan manifestaties van het licht der zon, en nu wordt mij gezegd dat haar licht „voortgaat uit de tegenwoordigheid Gods”. Dit blauwe bloempje dat ik pluk is een uitdrukking van een oneindige scheppingskracht. Het bestaan van de bloesem is kort, maar daarachter bevindt zich een macht die eeuwigdurend is. Door deze kleine dingen, die zoo dicht bij mij zijn en zoo vergankelijk, zie ik verder in het oneindige licht en de onsterfelijke liefde die God, mijn Vader, over mij uitgiet. Ik voel den polsslag Zijner macht tot mij komen in teere golvingen en mijn hart wordt overstroomd door de liefde van een Vader voor een zoon.

Mijn boek blijft dicht. Ik zie langs struik en wolk de blauwe hemelruimte in. De scheidingsluier is dun en het verband heel nauw tusschen de zichtbare en de onzichtbare wereld. Alom heerscht plechtig zwijgen, doch ik hoor een stille, zachte stem die tot mij spreekt:

Als leed u drukt, vat weer moed; want Hij die, jaar op jaar, doode vormen doet herleven en ze met schoonheid bekleedt, heeft Zijn eigen voorjaarsstijd, geen aardsch getijde, maar volgens Gods rekening, waarin de koude en de duisternis en het stilzwijgen heenvlieden zullen voor de stem Zijner macht en Hij uwe geliefden te voorschijn zal brengen in het lenteseizoen van eeuwig leven en stralende schoonheid. Dan zal de sluier volkomen opgelicht worden en zult ge zien, niet het vergankelijke dat heden in schoonheid prijkt en morgen als een verwelkt blad is, maar de duurzamer zelfstandigheid van celestiale wezens. En uwe geliefden, aan wie uwe ziel zich hecht, zullen nimmermeer uit uw oog of buiten het bereik uwer stem gaan. Vertrouw op God. Zijn zomer zal komen en met dien zomer de vruchtenoogst van al uw hopen.

De zon zonk weg in het wazige westen, en ik wandelde met tragen tred terug naar de stad en naar mijn werk — maar het mooie van den dag leeft nog in mij.

DE MORMONEN.

Door M. Reepmaker in „Vragen van den Dag”. *)

(Slot).

De polygamie bestaat echter niet bij de Mormonen. Dit moest een ieder begrijpen omdat deze instelling in alle staten van Amerika verboden is. Den 24sten September 1890 werd een verklaring hieromtrent bekend gemaakt door den President der Kerk Wilford Woodruff, welke verklaring den 6den October 1890 door President Lorenzo Snow werd bevestigd. De verklaring is zoo duidelijk dat er geen twijfel meer mogelijk is. Zij is te vinden aan het slot van genoemde Doctrine and Covenants.

Het Boek van Mormon spreekt niet over polygamie.

Maar toch wil het publiek de eenmaal opgevatte meening niet loslaten. De mensch wil bedrogen worden. Het gerucht vindt voedsel in het feit dat de Tempel te Salt Lake City niet voor het publiek is opengesteld. De ceremoniën van doop, huwelijk, oplegging der handen e.a. worden alleen in tegenwoordigheid der leden uitgevoerd, het recht waartoe hun wel door niemand betwist zal worden. En nu zegt men dat de verboden huwelijken daar gesloten worden.

Of de polygamie bij de Mormonen bestaan heeft is een andere vraag, die, meen ik, wel bevestigend beantwoord moet worden: de getuigenissen hieromtrent zijn te talrijk en te duidelijk om eraan te kunnen twijfelen (zie o.a. de Encyclopaedia Britannica).

Ik neem aan dat de polygamie bij de Mormonen bestaan heeft. Dan rest de vraag: met welk doel? Sommigen spreken van onzedelijkheid. Dit lijkt mij heel onwaarschijnlijk: wie zal er aan denken voor zoo iets een kerkgenootschap op te richten? Anderen beweren dat de Mormonen polygamie plegen om het aantal hunner leden te vergrooten. Dit is ook al onwaarschijnlijk, omdat het dan toch een heel langzame wijze zou zijn om leden te winnen. Ik vond een aantekening, die misschien een oplossing zou kunnen zijn: de Mormonen zijn overtuigd dat er in de hoogere gebieden talloze zielen zijn, die op incarnatie wachten, een bewering, die ook in sommige oostersche godsdiensten wordt teruggevonden. Het doel der Mormonen zou dan zijn geweest om aan die zielen een plaats in deze wereld te verschaffen: een vrij wat nobeler drijfveer, dan die welke hun wordt toegeschreven, ook al is hetgeen zij aannemen onjuist.

Hoe het ook zij, de beschuldiging van polygamie heeft den Mormonen veel kwaad gedaan. Ik houd mij overtuigd dat de kerk een veel grooteren omvang zou hebben aangenomen wanneer de beschuldiging van polygamie, al of niet gegrond, niet ware geuit. De kerk, zooals ik nu ga betoogen, is alleszins waard geplaatst

*) September aflevering, 1922.

te worden naast eenige en boven andere in Amerika bloeiende kerkgenootschappen. Na 80 jaren, telt de kerk over de geheele wereld slechts 500.000 leden. Wanneer men b.v. den groei der Christian Science Kerk beschouwt, die, in veel korter tijd, miljoenen volgers kreeg, dan is de langzame, hoewel gestadige groei der kerk van de Mormonen wel opmerkelijk.

Welk verschil bestaat er nu tusschen deze kerk en de andere kerken?

Om dit uit te leggen, wil ik enkele aanhalingen doen uit een veel gelezen werkje van R. M. Bryce Thomas, waarin hij uitlegt waarom hij de kerk van Engeland verliet om lid te worden van die der Mormonen.

De schrijver wenschte te behooren tot een kerk, ingericht volgens den Bijbel. Hij acht dat alleen de kerk der Mormonen aan dit vereischte beantwoordt. In den Bijbel vond hij hoogwaardigheidsbekleeders, die elders grootendeels gemist worden: Apostelen, Profeten, Leeraars, Ouderlingen, Evangelisten. In de Engelsche kerk vond hij geen wonderen, giften der gezondmaking, verscheidenheid van talen, machten, de zalving der zieken met olie en het bidden voor dezen, de oplegging der handen tot het ontvangen van den Heiligen Geest, den doop door onderdompeling, den doop voor de dooden.

De geloofsartikelen der Mormonen zijn de volgende:

1. Wij gelooven in God, den Eeuwigen Vader en in Zijn Zoon Jezus Christus en in den Heiligen Geest.

2. Wij gelooven dat de menschen gestraft zullen worden voor hun eigen zonden, en niet voor Adam's overtreding.

3. Wij gelooven dat door Christus' boete geheel het menschedom gered kan worden, door gehoorzaamheid aan de wetten en de voorschriften van den Bijbel.

4. Wij gelooven dat de eerste beginselen en voorschriften van den Bijbel zijn: (1) Geloof in den Heer Jezus Christus (2) Berouw (3) Doop door onderdompeling tot kwijtschelding van zonden (4) Oplegging der handen tot de uitstorting van den Heiligen Geest.

5. Wij gelooven dat een mensch moet geroepen worden door God, door profetie en door oplegging der handen, door hen die daartoe de macht hebben, den Bijbel te prediken en de voorschriften daaruit toe te dienen.

6. Wij gelooven in dezelfde organisatie die in de oorspronkelijke kerk bestond, namelijk: Apostelen, Profeten, herders, leeraars, evangelisten etc.

7. Wij gelooven in de gift van talen, voorspelling, openbaring, vizioenen, genezing, interpretatie van talen etc.

8. Wij gelooven dat de Bijbel Gods woord is, voorzoover het boek goed vertaald is; wij gelooven ook dat het Boek van Mormon Gods woord is.

9. Wij gelooven alles wat God geopenbaard heeft, alles wat Hij thans openbaart en wij gelooven dat Hij nog groote en belangrijke dingen zal openbaren, behoorend tot het Koninkrijk Gods.

10. Wij gelooven in de letterlijke verzameling (literal gathering) van Israel en in de herstelling der tien stammen; dat Zion zal gebouwd worden op dit (het Amerikaanse) werelddeel; dat Christus persoonlijk op aarde zal regeeren en dat de aarde hernieuwd zal worden en haar paradijs-glorie zal ontvangen.

11. Wij eischen het voorrecht God den Almachtige te aanbidden naar de inspraken van ons eigen geweten en kennen allen menschen hetzelfde voorrecht toe, laten hen aanbidden zooals, waar en wat zij willen.

12. Wij gelooven onderdanen te zijn van koningen, presidenten, heerschers en magistraten, de wet gehoorzamend, eerend en ondersteunend.

13. Wij gelooven dat het goed is eerlijk te zijn, trouw, kuisch, welwillend, deugdzaam en goed doende allen menschen; inderdaad kunnen wij zeggen dat wij Paulus' vermaning volgen. Wij gelooven alle dingen, wij hopen alle dingen, wij hebben veel dingen verdragen en hopen in staat te zijn alle dingen te verdragen. Wanneer er iets deugdzaams is, liefelijks of van goeden roep of lofwaardig; wij zoeken deze dingen.

Er zijn twee plechtigheden, de overledenen betreffend, die de vermelding waard zijn. Ten eerste de doop. In den eersten brief aan de Corinthiërs (15 : 29) staat: „Anders wat zullen zij doen, die voor de dooden gedoopt worden? Indien de dooden gansche-lijk niet opgewekt worden, waarom worden zij voor de dooden ook gedoopt?” Deze woorden worden door de Mormonen zoo uitgelegd dat wanneer iemand ongedoopt sterft, hij toch nog gedoopt kan worden. Een der nabestaanden of een vriend kan gedoopt worden voor iemand, die overleden is, en deze wordt dan geacht in denzelfden toestand te verkeeren als zij, die tijdens hun leven gedoopt worden. Elke doop geschiedt door onderdompeling en wordt alleen toegepast op personen die hun daad kunnen beoordeelen, niet op kleine kinderen.

Een andere plechtigheid is het huwelijk voor de dooden. De Mormonen kennen twee huwelijken: een dat alleen bindt voor den duur van het leven waarin het gesloten werd en een, dat geldt „voor alle eeuwigheid”. Heeft nu een echtpaar een huwelijk gesloten der eerste categorie en is het gestorven, dan kunnen familieleden of vrienden de plechtigheid ondergaan waarbij het tijdelijk huwelijk (meestal hunner ouders) voor alle eeuwigheid wordt verklaard. ¹⁾

De Mormonen ontkennen dat zij, die het Evangelie niet gekend hebben, geen kans zouden hebben het eeuwig verderf te ontkomen.

1) Ik vraag mij echter af of alle ouders daarop wel gesteld zijn.

Evenals Christus ter Helle voer om het Evangelie aan de verdoenden te prediken, wordt het Woord nog thans aldaar gepredikt en zij, die het willen aannemen, kunnen het eeuwig heil deelachtig worden. Niemand behoeft dus de eeuwige straf te ondergaan.

De opvatting der Mormonen omtrent de eeuwigheid der hellepijnen is wel merkwaardig. Ouderling John Morgan schrijft in zijn werkje „Het plan van Redding”: „Eeuwige straf is God's straf of in andere woorden het is de straf die God oplegt, Hij eeuwig zijnde. Wie dus God's straf ontvangt krijgt eeuwige straf, al duurt zij een uur, een dag, een week, een jaar of een eeuw”, waarbij hij Openbaring 20:13 en Lucas 12:47—48 aanhaalt. De redeneering lijkt mij meer spitsvondig dan juist.

De indeeling der Kerk is als volgt:

Aan het hoofd staat de Profeet met twee raden. Verder zijn er: Twaalf Apostelen.

Patriarchen, die Evangelisten zijn.

De Zeventig, die Ouderlingen zijn.

Hooge Priesters.

Bisschoppen. De Bisschop moet een rechtstreeksche afstamming van Aäron zijn; bij gebreke hiervan kiest men een Hooge-Priester.

De Bisschop staat aan het hoofd van het lagere priesterschap van Aäron. De Hooge Priester en de Ouderling houden het hoogere priesterschap van Melchizedek.

Niemand ontvangt salaris en er wordt in de kerken niet ge-collecteerd. Het inkomen der kerk bestaat uit de tienden. Elk lid betaalt den tienden penning van zijn inkomen, maar het is een vrijwillig offer. Ook veel armen worden hieruit onderhouden.

De lezer ziet dat de kerk der Mormonen een afzonderlijke plaats inneemt in de reeks der kerken en dat haar opvattingen, voor het grootste deel, goed gemotiveerd zijn.

De stad aan het Groote Zoutmeer werd in 1847 door de Mormonen gesticht onder Brigham Young, toen zij uit Nauvoo (Illinois) verdreven waren. Het land was toen een wildernis, maar de Mormonen maakten door hun arbeid en hun irrigatiewerken van de Utah-dalen een der vruchtbaarste streken van Amerika. Utah werd in 1850 eerst een „Territory” met Brigham Young als eersten gouverneur, in 1896 een staat der Unie. De stad is nu een belangrijk middelpunt van een aantal mijngebieden; goud, zilver, koper, zink en ijzer worden er in groote hoeveelheden gevonden. Zij telt nu 130.000 inwoners.

Salt Lake City is wel een bezoek waard voor hen, die belang stellen in het Mormonisme. Voor anderen niet, daar de eenige merkwaardigheid is het „Temple Block”, tien acres groot, de oorsprong der stad, waar de Mormoonsche gebouwen bijeenstaan. Er is veel belangstelling voor deze inrichtingen, zoodat zij jaarlijks 200.000 à 300.000 bezoekers ontvangen.

Bij een bezoek wordt men het eerst geleid naar de „Assembly Hall”, in gothischen stijl gebouwd. Er zijn 2000 zitplaatsen in en het gebouw wordt gebruikt voor godsdienstige plechtigheden.

Het Tabernakel, de kerk, is een der merkwaardigste gebouwen der wereld. De algemeene indruk der enorme zaal is eenvoud. Zij is elliptisch van vorm en bevat 8000 zitplaatsen, maar, op de twee groote feestdagen, 6 April en 6 October, zijn er wel 12000 à 15000 personen vergaderd. De afmetingen zijn: 250 voet lang, 150 breed en 80 voet hoog. De spanning van het houten dak is, naar men zegt, de grootste der wereld. Het gebouw werd van 1863 tot 1867 gebouwd, toen de spoorweg de stad nog niet bereikte; alles werd met ossenwagens aangevoerd van de Missouri-rivier.

Elken Zondag te 2 uren wordt er kerk gehouden, waarbij een groot koor dienst doet, bij plechtige gelegenheden 600 personen sterk. Er is een ontzettend groot orgel: 7000 à 8000 pijpen bevattend, de kleinste vijf duim lang, de langste 32 voet. Het instrument bestaat uit zeven afdeelingen. Het „celestial organ” ligt in een steenen kamer onder den vloer (een vreemde plaats voor een hemelsch orgel), meer dan 200 voet van de klavieren verwijderd. De muziekuivoeringen, die in den dienst gelascht worden, maken een waarlijk grootschen indruk.

Er is geen eigenlijke dominee; het voorzittend lid roept personen op om te spreken (ook vrouwen wanneer het voorkomt), dikwijls zonder dat de sprekers vooruit gewaarschuwd zijn, maar zij zijn dan vrij te zeggen wat zij willen; alle leden worden in staat geacht de theorieën der kerk te kunnen uitleggen.

De Tempel is een grootsch gebouw met veel torens, op een der hoogste spitsen waarvan „de engel” Moroni staat, met een bazuin aan den mond. Het gebouw, welks stijl ik niet kan thuis brengen, maakt een massieven indruk, hoewel niet eenen van plompheid. Er is 40 jaren aan gebouwd en het kwam in 1893 gereed. Het publiek wordt niet in het gebouw toegelaten. Het bevat o.a. een „koperen zee” met een inhoud van 80.000 liter water, gedragen door 12 koperen runderen (zie 1 Koningen 7 : 23—25). Het vat wordt bij den doop gebruikt.

Merkwaardig is nog het kokmeeuw-monument. In 1848 hadden de Mormonen 5000 acres land in cultuur gebracht, toen de streek door een krekelp-laag geteisterd werd, twee maanden lang. Elke strijd tegen deze insecten was nutteloos. Maar op een dag werd de lucht vervuld met klagende geluiden en tallooze kokmeeuwen streken neder op de gehavende velden. Zij wierpen zich op de krekels, die allen verdelgd werden. Een sierlijk monument, bekrond door twee bronzen kokmeeuwen en versierd met mooie reliëfs, vereeuwigt de gebeurtenis. De kokmeeuwen hebben het zoutmeer nooit meer verlaten.

Het meer, dat veel overeenkomst vertoont met de Doode Zee in Palestina, is wel een bezoek waard. Op het water, dat een

zoutgehalte van 22 % bevat, drijft het menschelijk lichaam als een kurk. De badplaats Saltair is des zomers druk bezocht en is met weelde ingericht, hoewel een ieder weet dat het water heel schadelijk is voor oogen en keel.

Welke zal de toekomst zijn van het Mormonisme? Mijn meening is dat de „Kerk van Jezus Christus der Moderne Heiligen” een nuttig werk heeft ter hand genomen en daarom wel vooruitgang zal maken. Maar, wil zij haar doel volkomen bereiken, dan moet zij trachten het publiek te overtuigen dat de beschuldiging van polygamie ongegrond is. Deze aanklacht is het eenige, dat den bloei van het Mormonisme tegenhoudt. Gelukt het den Mormonen de duidelijke verklaring der Presidenten Wilford Woodruff en Lorenzo Snow bij allen ingang te doen vinden, dan zal der Kerk recht wedervaren, en zal zij een waardige plaats innemen naast de andere kerken, misschien boven velen dezer.

Een goed teeken is reeds dat de nieuwe Gouverneur van Utah! Charles R. Mabey een Mormoon is.

Los Angeles Cal.

ALLER DENKEN EN ATTENTIE OP DE GROOTE CONFERENTIE!

Oud en jong, een elk gaat mee naar het Feest der O.O.V.:
De Conferentie, Jaar-reünie. De tijd? Van 5 tot 9 Juni.
De plaats? het tierig Rotterdam, waar hoog oplaait de levensvlam.

D o n d e r d a g — zwijgt, praatsters, praters: leent het oor aan de debaters.
Welke ploeg verslaat de rest? Op! M-Mannen, doet uw best!
Allemaal wint ge geen beker, maar ons aller achting zeker!

Bijenkorf-welsprekendheid wordt op V r i j d a g ons bereid.
Niet alléén dät: ook d' M-mannen deelen in de tongriemplanen,
Wijl kwartet- of trioang harten roert met teedren drang.....

Z a t e r d a g — wie denkt en werkt, vindt wat hem of haar versterkt.
En ge moogt van 't tongfruit snoepen van de Scouts... Padvinderstroepen.
Het thema uit het hoofdkwartier (Salt Lake) wordt behandeld hier.

De St. Janstraat, Z o n d a g m o r g e n, levert stellig bergingszorgen.
't Nutsgebouw in de a c h t e r n o e n weet het wel zoo goed te doen;
's A v o n d s ook. En, goede luyden, wat zou R. D. C. beduiden?

M a a n d a g, Vreelust, heel den dag, openluchtspel, blij gelach.
Vroeg in d' avond (niemand moppert!) allen andermaal naar d' Opper.
Onder anderen is te kijk 't Glorieuze Koninkrijk.

Aller denken en attentie op de Groote Conferentie!

DE STER NEDERLANDSCH ORGAAN VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

REDACTIE: FRANK I. KOOYMAN - ASSISTENT: PIETER VLAM

TOEN HET MENSCHDOM „MODDER WERD”.

Zondvloed-bewijs.

Een heel interessant boekje, verleden jaar in Engeland van de pers gekomen, is *The Sumerians* (De Soemeriërs): een verslag van de Soemerische beschaving, door C. Leonard Woolley voor niet-specialisten beschreven. De heer Wooley heeft in de laatste vier jaar opgravingen verricht te Ur en ontdekkingen gedaan die in wijden kring de aandacht getrokken hebben. De Soemeriërs stonden op een zeer hoogen trap van beschaving — wat de prachtige kunstvoorwerpen, die nu in het Britsche Museum te bezichtigen zijn, bewijzen — ongeveer 3500 v.Chr. en met heel veel grond kan men hen de voorloepers noemen van al de beschavingen der Oude Wereld: van Egypte, Assyrië en Klein Azië.

Drie generaties geleden was het bestaan der Soemeriërs nog niet bekend in de wetenschappelijke wereld. Heden ten dage kan hunne geschiedenis vollediger beschreven worden en hunne kunstontwikkeling beter geïllustreerd dan die van menig ander volk der oudheid. Het is de geschiedenis en de kunst van een menschenras, dat ongeveer vier-duizend jaar geleden uitgestorven is. Zelfs de naam dier menschen was in het vergeetboek geraakt voor den aanvang onzer jaartelling.

Het oude Rijk der Soemeriërs bestond reeds naar gissing 4 of 5 duizend jaar v.Chr. Het was gelegen in het Tweestroomland, de groote aangeslibde vlakte die zich uitstrekt van het moderne Bagdad, waar de Tigris en de Eufraat elkaar het dichtst nabij komen, tot even voorbij Koerna, den toenmaligen oever van den grooten inham, die thans de Perzische Golf genoemd wordt.

Allerlei wetten en gebruiken worden tot in de fijnste puntjes beschreven. Een ervan werpt interessant licht op de geschiedenis van Abraham, Sara en Hagar. Het blijkt dat Abraham niet als een zwakkeling of naar willekeur handelde, maar in alle bijzonderheden de oude Soemerische wet in toepassing bracht, waaronder hij groot gebracht was.

In de Soemerische legende van den zondvloed heet het dat de goden vertoornd zijn en besloten hebben het menschdom door verdrinking te verdelgen. Maar Enki verraadt het geheim aan

Uta-Napishtim, een braaf man, die in het dorp Shuruppak woont aan den midden-Eufraat. Hij komt naar de riethut van den held en — bang het hem openlijk aan te zeggen — fluistert hij tot de hut in plaats van tot den eigenaar:

Riethut, riethut, muur, o muur,
O, riethut, hoor, o muur, versta.

Op advies van den god bouwt Uta-Napishtim een vaartuig als de ark van Noach:

Wat ik had laadde ik daarop, de heele levensoogst
Deed ik scheepgaan op het vaartuig; heel mijn gezin en verwanten,
De beesten des velds, het vee des velds, de handwerkslieden,
ik deed ze allen scheepgaan.
Ik ging in het vaartuig en sloot de deur.....
Toen de nieuwe dageraad ging blinken
Verrees er van de grondslagen des hemels een donkere wolk;
Adad brulde er in,
Nabu en de Koning schrijden voorop.....
Nergal grijpt de mast,
Hij gaat, Inurta leidt den aanval.....
Het rumoer van Adad stijgt ten hemel.
Al wat helder is wordt donkerheid,
De broeder ziet den broeder niet langer,
De bewoners der lucht kunnen elkaar niet langer herkennen.
De goden vreesden den vloed,
Zij vloden, zij klommen den hemel van Anu in,
De goden kropen als een hond langs den muur, zij gingen liggen.....
Zes dagen en nachten
Schreden de wind en de vloed voort, bedwong de stormwind het land,
Toen de zevende dag daagde, was de storm bedaard, de vloed
Die oorlog had gevoerd als een leger;
De zee was gestild, de kwade wind gekalmeerd, de vloed had opgehouden.
Ik zag de zee, haar stem zweeg stil
En heel het menschedom was in modder veranderd!
Zoo hoog als de daken reikte het moeras!.....
Ik aanschouwde de wereld, den horizon der zee;
Twaalf maten weg kwam een eiland boven;
Tot den berg Nitsir kwam het vaartuig,
De berg Nitsir hield het vaartuig vast en liet het niet verroeren.....

Toen de zevende dag kwam
 Zond ik een duif uit, ik liet haar gaan;
 Ze ging, de duif, ze kwam terug,
 Daar er geen plaats was, kwam ze terug.
 Ik zond een zwaluw uit, ik liet haar gaan;
 Ze ging, de zwaluw, ze kwam terug,
 Daar er geen plaats was, kwam ze terug.
 Ik zond een raaf uit, ik liet haar gaan;
 Ze ging, de raaf, en aanschouwde het vallen der wateren;
 Zij eet, zij plast rond, zij krast, zij komt niet terug.

Niet alleen echter is er een verslag van den zondvloed gevonden, een verslag dat — hoewel wat fantastisch — het Bijbelsche zondvloedverhaal bevestigt, er is positief bewijs opgediept. Verleden jaar zijn er opgravingen verricht te Kish, een der ruïnesteden van Soemer, bij het oude Babylon gelegen. In deze merkwaardige ruïne-stad hebben de archaeologen onderscheidene lagen aangetroffen, die tot verschillende tijdperken behooren: deze tot het Grieksch-Romeinsche, deze tot het Perzische, het Babylonische, Assyrische, tot dat van Koning Sargon (\pm 4000—3400 v. Chr.). Nu was er één laag bij, die een zeer sterke afwijking van de andere vertoonde. Tusschen de periode van de Soemeriërs en die van Koning Sargon bevond zich een $1\frac{1}{2}$ voet dikke laag, waarin men geen culturresten vond. Die laag bestond uit fijn rivierzand, vermengd met zoetwaterschelpen en vischresten. Duidelijke sporen dus van een watervloed. En welk een watervloed. Een bezinksel van $1\frac{1}{2}$ voet dikte is geen kleinigheid! De stad Kish moet ongeveer 3300 v. Chr. verwoest zijn door een ontzettende overstrooming. Heeft men op andere plaatsen de sporen daarvan nog niet ontdekt, toch mag men aannemen, dat ook andere steden in het Tweestroomengebied het lot van Kish gedeeld hebben.

In deze laag van rivierzand en schelpen trof men geen overblijfselen van menschelijke beschaving aan, wèl weer daaronder. Vroeger zou men weinig aandacht geschonken hebben aan dit vloedbezinksel. Vroeger toch was het gevonden voorwerp hoofdzaak: een halssieraad, een drinkbeker, een bijl. Tegenwoordig echter zijn oudheidkundigen echte speurhonden, die de feiten, welke uit de vondst zijn af te leiden, in logisch verband brengen, die oorzaak en beteekenis van alles trachten te doorgronden. En zoo is deze rivierzandlaag een van de interessantste van het graafwerk te Kish. Zij bevestigt immers het zooveel besproken Bijbelverhaal van den geweldigen watervloed, waaraan alleen Noach en de zijnen ontsnapt zijn. Wetenschap en geloof staan nu eens niet tegenover elkaar. Ware wetenschap en zuiver geloof zullen trouwens nooit tegenover elkaar staan, want beiden stoelen op denzelfden wortel, op eeuwige waarheid.

GEZIN EN GEZONDHEID.

Het verhaal van Kleine Lena. — Les No. 3.

Onze Hemelvader vertelt ons: „Dit is mijn werk en mijn glorie: tewegg te brengen de onsterfelijkheid en het eeuwige leven des menschen (Mozes 1 : 39). Is dit geen vingerwijzing voor 's menschen werk en glorie: om eervolle aardsche ouders te worden van de geesten, door onzen Hemelschen Vader gezonden? Op grond daarvan dienen wij er op voorbereid te zijn om onze kinderen — onze grootste gave! — wijselijk te verzorgen en te voeden.

Het kind is het vraagstuk van het heden en de hoop der toekomst. Zijn welvaart vormt de grondslag van het toekomstig welzijn van het menschdom; en natuurlijkerwijs van de natie. Het onnatuurlijke voedsel dat heden ten dage het grootste gedeelte van de dagelijksche kost van den beschaafden mensch uitmaakt, werkt het grootste nadeel op de kinderen. Want zij moeten aldus als zwakkelingen, niet toegerust voor den strijd — gevolg van onvolmaakte voeding — het ernstige leven in.

Kleine Lena: In het Eeuwjaarshandboek van de Zusters-Hulpvereniging in de Europeesche Zendingen wordt een verhaal overgenomen uit een Amerikaansch boek, dat min of meer gewijzigd welhaast geschreven had kunnen worden in elk beschaafd land. Het betreft een kind, maar het raakt volwassenen evenzeer.

Kleine Lena bezocht een verjaringsfeestje bij een vriendinnetje. Naar Amerikaansch gebruik was er een groote geglaceerde cake met brandende kaarsjes, roomijs in verschillende kleuren: rood, wit, groen en bruin; suikergoed in allerlei tinten, en een overdadige sorteering van lekkernijen, die met hun verleidelijke verspracht wedijverden om de aandacht te trekken van gretige oogjes. De kleine pretmaaksters waren opgetogen over de regenboogachtige zoetigheden, die hun voorgezet werden. Taart en gebakjes zonder einde verdwenen langs den „Binnenweg” naar „Middelburg.”

Dien avond werd de vermoede maar gelukkige kleine lieveling toegestopt in haar warme bedje door haar moedertje, die eveneens gelukkig was. In haar slaap was ze wat woelig. Den volgenden dag scheen ze niet wel genoeg te wezen om naar school te kunnen gaan. Tegen den avond had zich een lichte koorts ontwikkeld. De moeder zei dat ze wat „van streek” was.

De koorts hield aan en op den tweeden dag werd de dokter geroepen. Hij voelde haar pols, keek naar haar tong en vroeg wat ze gegeten had. Toen het feestje beschreven werd, glimlachte hij en zeide: „Ze heeft te veel gegeten”. Hij schreef een drankje voor en in een dag of wat was ze weer „wel” (?).

De dokter had niet in oogenschouw genomen dat de melk, waarvan dat rijkversierd roomijs gemaakt was, rauwe melk was. Hij

wist niet dat een microscopisch onderzoek millioenen organismen per kubieke centimeter geopenbaard zou hebben: organismen waarvan er vele van de pathogenische of ziekte-veroorzakende soort waren. Hij vermoedde niet dat er hier geen pasteurisatie had plaats gehad, een eenvoudig maar doeltreffend middel. Hij dacht er dus evenmin aan dat een lage temperatuur, zelfs bevroren geen invloed uitoefent op de ziektekiemen der melk en de tuberculosis-, typhus- en diphtheritis-bacillen (kiemen) niet vernietigt. Verder wordt er op gewezen dat er, om het roomijs gebonden te maken, gebruik gemaakt was van een handelsgelatine, een kleverig goedje dat veel gepaster houtlijm mocht heeten en dat haast uitsluitend uit ziektekiemen bestaat!

Wij denken hierbij aan de ziektegevallen te Brunswijk en Detmold, Duitschland, na het eten van ondeugdelijk ijs, juist dezer dagen door de nieuwsbladen gemeld:

„Het aantal volwassenen en kinderen te Brunswijk, die ten gevolge van het nuttigen van ijs ziek zijn geworden, is gestegen tot vijftig. Allen staan onder geneeskundige behandeling. Bij het bacteriologisch onderzoek van het ijs, dat door een straatventer was verkocht en dat de ziekte had veroorzaakt, werden paratyphusbacillen gevonden. Ook te Detmold is het aantal ziektegevallen gestegen. Hier bedraagt het aantal zieke kinderen 39. Voorts zijn berichten omtrent ziektegevallen ontvangen uit Linnemannsbusch en Holzhausen”.

Maar keeren wij terug tot het geval van de kleine Lena. Het boek wijst er op dat het gekleurde suikergoed van het feestje geen uitzondering was, maar dat er schier alle dagen snoepcentjes aan die lekkernij besteed werden. De schoolkinderen van de Vereenigde Staten besteden dagelijks niet minder dan twintig-millioen snoepcenten! Dan at het kind pannekoeken met stroop, wittebrood met stroop of suiker, zoodat er veel te veel zoetstof in Lena's maagje kwam. Had ze in Holland gewoond, ongetwijfeld waren er dan nog „muisjes” en „hagelslag” bij gekomen. Voeg daarbij nog koffie en thee, dat geen kind ooit dient te gebruiken, jam die veel te zoet is — en ge verwondert u niet dat dit niet de eenigste keer was dat de dokter de kleine patiënte kwam bezoeken.

Altijd was ze zwakjes geweest, ze leed aan bloedarmoede, ze was zenuwachtig, ze had amandelontsteking gehad, een adenoïdenoperatie ondergaan. Elk jaar hebben er meer dan 200.000 van die operaties plaats in de Vereenigde Staten. Haar tanden, zooals die van miljoenen kinderen, waren bedorven. Moeder maakte zich wel eens ongerust over haar en dan zei ze: „Ik ben benieuwd of we Lena wel goed voeden?” Maar tante Jaantje antwoordde altijd: „Och, kom, alle kinderen krijgen ziekten. Hoe eerder zij ze krijgt, des te eerder is ze d'r weer af.”

Bovendien vertelden de bureu dat je niet zooveel aandacht schenken moest aan wat een kind eet. Menschen die dat doen, heb-

ben altijd kinderen die sukkelen. Grootmoeders en moeders hebben eeuwenlang kinderen gevoed. Ben je mal — die wisten toch wel hoe ze kinderen voeden moesten! En dan troostte Lena's moeder zich met de hoop dat haar dochttertje „er wel uitgroeien zou”. Ze was niet sterk, maar „ze zou wel sterk worden”.

Enkele weken na het feestje werd Lena, toen ze uit school kwam, door een regenbui overvallen. Moeder trok haar terstond droge kleeren aan en gaf haar een „warm kopje”. Opnieuw kreeg ze koorts en werd de dokter gehaald. Die uitte één woord: longontsteking.

Ieder jaar worden er in de Vereenigde Staten 400.000 kinderen onder tien jaar oud begraven, evenals kleine Lena begraven werd.

De oogenschijnlijke oorzaak van haar dood was longontsteking. De ware oorzaak was malnutritie of wel verkeerde voeding, gevolgd door een laag weerstandsvermogen.

De mensch met zijn „zaken doen” is zijn eigen „sta-in-den-weg” wat betreft het geven van gezondheid en weerstandsvermogen aan zijn kinderen. Gods wijze van doen kent dien smet niet. Wie de hemelsche wenken opvolgt, die als het ware voor het grijpen liggen, kan evengoed zaken doen en — zonder een treurigen aanhang.

Vragen:

1. Waarom is het behoorlijk voeden van kinderen zoo belangrijk?
2. Waarom is het even noodig dat een moeder weet wat haar kinderen thuis eten als bij bureu?
3. Hoe staan goedkoop suikergoed, ijs, jam en gebakjes bij U aangeschreven?
4. Is het goed of niet goed dat kinderen de gewoonte vormen, suikergoed te eten tusschen maaltijden?
5. Waarom is rauwe melk niet aan te bevelen? Hoe weet ge dat uw tafelmelk zuiver en gepasteuriseerd is? Hebt ge ooit uw melkinrichting bezocht?
6. Waarom vatten kinderen zoo gauw kou? Hoe kan dat verminderd worden?
7. Wat was de ware oorzaak van kleine Lena's dood?
8. Hoe kunnen wij onze kinderen beschermen tegen de groote massa schadelijke „lekkernijen”, die eigenlijk geen voedsel zijn?

Overleden.

HAVINGA. — Te Salt Lake City, Utah, is den 19den April 1930 overleden Neeltje Havinga, geboren De Jong. Zuster Havinga, in Nederland geboren, was 73 jaar oud. Twaalf jaar geleden verhuisde zij naar Amerika. Zij was weduwe: haar echtgenoot overleed vóór haar vertrek van hier.

WESLEY'S TWIST.

Men vertelt dat John Wesley eens een oneenigheid had met Joseph Bradford, jarenlang zijn reismakker, en zij besloten te scheiden. Zij gingen des avonds naar bed, allebei vastbesloten, en allebei zonder twijfel het in hun hart betreurend, dat er weldra een scheiding plaats zou hebben tusschen twee vrienden, die zoo aan elkaar gehecht waren geweest en elkaar wederkeerig zoo geholpen hadden. In den morgen vroeg Wesley aan Bradford of hij nagedacht had over hun besluit om te gaan scheiden.

„Jawel, m'nheer”, sprak Bradford.

„En moeten wij scheiden?” vroeg Wesley.

„Je moet zelf maar weten wat je doet”, sprak Bradford barsch.

„Maar wil je mij geen excuus vragen?” drong Wesley aan.

„Neen, m'nheer”.

„In dat geval”, sprak Wesley minzaam, „moet ik het u vragen.”

Het was niet de afloop, dien Bradford verwacht had. Een oogenblik aarzelde hij en toen, in tranen uitbrekend, volgde hij Wesley's voorbeeld en vergaf en was vergeven.

Men kan het welhaast als een veilige maatstaf aannemen waar er een twist geweest is: „als de ander u niet om vergiffenis wil vragen, vraag hem er dan om”. Met verbazing zal men dikwijls merken dat die ander ook grieven heeft, ware of denkbeeldige. En hoe mooi is het te zien hoe vaak hij ze wil vergeven als de eerste toenadering door ons geschiedt.

Dikwijls gevoelt iemand oprecht dat hem onrecht aangedaan is en dat zijn waardigheid er onder zou lijden als hij de zaak zonder verzet zou laten voorbijgaan. Hij legt echter meer waardigheid aan den dag als hij, evenals Wesley, vergiffenis vragen kan. Dat is ware adel.

ZONDAGSSCHOOLWERK.

Avondmaalvers voor Juni 1930.

't Gebroken lichaam van den Heer

Zien w' in 't gebroken brood.

De kelk zegt: wij gedenken weer

't Bloed dat voor ons vervloot.

Gezamenlijke opzegging.

Mattheus 24 vers 14.

En dit Evangelie des Koninkrijks zal in de geheele wereld gepredikt worden tot eene getuigenis allen volkeren; en dan zal het einde komen.

2½ Minuut toespraakjes voor Juni:

- 1 Juni: **Het Boek van Mormon een waardevol bekeeringsmiddel.**
 1. Getuigenissen van de gebroeders Pratt.
 2. Getuigenissen van Willard Richards en Wilford Woodruff.
- 8 Juni: **Het Boek van Mormon als geloofsbron.**
 1. De belofte van getuigenis (Moroni 10 : 4 en 5). Het tevoorschijn komen van deze Amerikaanse Schriften.
 2. Getuigenis der drie getuigen.
- 15 Juni: **Het Evangelie ontwikkelt moed.**
 1. Het leven van vroegerdaagsche geloofsmartelaren.
 2. Het leven van hedendaagsche geloofsmartelaren.
- 22 Juni: **Het Evangelie brengt volslagen ommekeer in menschenlevens.**
 1. Het leven van Saulus van Tarsus.
 2. Het leven van de Thessalonicensen. (1 Thess. 1 : 6-9).
- 29 Juni: In plaats van de toespraakjes, van buiten leeren en opzeggen de volgende versjes:
 1. Blijvende Dingen. (De Ster van 1 December 1929 of laatste blad zij van het traktatje „Het Mormoonsche Standpunt”).
 2. Uw Zending. (De Ster, 15 Mei 1930).

ZENDINGSNIEUWS.

Verplaatst en Benoemd.

Ouderling Earl F. Shipley is verplaatst van Dordrecht naar Middelburg; Ouderling Andrew P. Roghaar van Middelburg naar Den Haag; Ouderling Wilmer W. Tanner van Den Haag naar Den Helder. Ouderling Blaine L. Baxter (Den Helder) is aangesteld tot gemeente-president te Gouda. Ouderling June W. Wayment (Gouda) tot idem te Schiedam; Ouderling Kenneth R. Judd (Schiedam) tot idem te Leiden, en Ouderling William J. Koldewijn (Leiden) tot idem te Dordrecht.

Voortrekkers.

De verplaatsing van Ouderling Don H. van Dam — onlangs eervol ontslagen van zijne werkzaamheden als President van het Rotterdamsche District — melden wij reeds in een vorig nummer. Nu Ouderling Shipley — eervol ontheven van zijne leidersplichten te Dordrecht — zich bij Ouderling Van Dam heeft aangesloten, mogen wij verwachten, dat het baanbrekerswerk, op het eiland Walcheren bij vernieuwing aangevangen, krachtig voortgestuwd zal worden. Het adres van onze „Zeeuwsche pioniers” is: Kinderdijk P 115, Middelburg.

Op zending geroepen.

Ouderling Pieter Vlam van Den Helder, in den laatsten tijd te Winterthur, Zwitserland, woonachtig, heeft eene zendingsroeping naar Nederland ontvangen. Hij wordt dezer dagen op het hoofdkantoor verwacht, alwaar de ledige assistent-redacteursstoel op hem te wachten staat. Ons volgende nummer zal, hopen wij, Ouderling Vlam's goede aankomst en officiële aanstelling vermelden.